

‘De psychiatrie is een eiland’

spiegel

Cliënten zijn niet alleen. Ze hebben ook ouders, broers, vrienden, burens. Besteedt Arkin voldoende aandacht aan het perspectief van deze naasten? Greetje Gulien, voorzitter van de naastbetrokkenenraad, geeft haar visie.

TEKST MICHEL VAN DIJK, FOTO EVERT ELZINGA

De naam klinkt al heel vanzelfsprekend maar eigenlijk bestaat de naastbetrokkenenraad, het adviesorgaan dat alle naastbetrokkenen van de cliënten van Arkin vertegenwoordigt, pas sinds november 2009. ‘De familieraad, onze voorloper, dekte qua naam niet geheel de lading,’ legt voorzitter Greetje Gulien uit, die per november jl. het stokje heeft overgenomen van Jan van Mierlo, jarenlang de eminente voorzitter van de familieraad. ‘Voor veel cliënten van Arkin is de meest vertrouwde persoon in hun omgeving niet per definitie een ouder, broer of zus, maar een vriend, buurman of medecliënt. Naastbetrokkenenraad leek ons daarom een beter woord dan familieraad.’

LUISTEREN

De doelstelling van de raad is duidelijk. Overal waar in het beleid van Arkin de belangen van naastbetrokkenen aan de orde zijn laat zij haar stem horen. En dat is nodig, want de psychiatrie is nog steeds een eiland, stelt Greetje. ‘De psychiatrie is van oudsher gewend haar eigen koers te varen, zonder al te veel naar anderen te luisteren. Dat is echter niet meer van deze tijd. We willen dat cliënten terugkeren naar de samenleving, maar dat lukt alleen met steun van hun omgeving.’

EFFECTIEVER

Sinds 2009 heeft Arkin een naastbetrokkenenbeleid. Dat is weliswaar laat, meent Greetje, maar ze is blij dat het er nu is. De gedachte achter het beleid is dat samenwerking tussen hulpverlener, cliënt en naastbetrokkene de behandeling effectiever maakt. Professionals worden onder andere verplicht

om voor elke cliënt uit te zoeken wie voor hem de belangrijke personen zijn en hoe deze het beste bij de behandeling kunnen worden betrokken. Dat is niet voor iedere hulpverlener eenvoudig, weet Greetje, zelf moeder van een volwassen zoon met schizofrenie. ‘Het betekent namelijk dat je rekening moet houden met de mening of belangen van de naasten van de cliënt.’

ISOLEMENT

Op papier is Arkin volop bereid om de naasten bij de behandeling te betrekken. In de praktijk kan het echter nog een stuk beter, constateert Greetje. ‘We zien nog teveel verschillen tussen hulpverleners. De ene hulpverlener betreft de naasten altijd bij de behandeling, de andere hulpverlener is daar veel terughoudender in. Dat komt ook doordat hulpverleners zich soms teveel laten leiden door de uitspraak van de cliënt: “ik heb niemand”, terwijl dat niet zo is. Ze kunnen dat bijvoorbeeld zeggen uit schaamte. Veel hulpverleners nemen daar genoeg mee maar daarmee veroordelen ze de cliënt tot een isolement. Je belast een cliënt als hij alles alleen moet doen.’

Greetje is stellig. Hulpverleners zijn er niet alleen voor de cliënt, ze hebben ook als taak om de omgeving van de cliënt gezond te houden. ‘Niet alleen de cliënt is door zijn ziekte getroffen, zijn omgeving is dat ook. Ze hebben veelal een vriend of familielid verloren, ouders moeten hun verwachtingen over hun kind bijstellen enzovoort. Dat is een rouwproces en daar moet ruimte voor zijn. Dat is ook in het belang van de cliënt. Want een omgeving die zich ondersteund voelt kan ook meer voor de cliënt betekenen.’

De naastbetrokkenenraad is te bereiken via naastbetrokkenenraad@arkin.nl of 020-5904095 of kijk voor meer info op Arkinnet.

Wie wil jij in de spiegel laten kijken? Dat kan iemand van Arkin of daarbuiten zijn. Mail podium@arkin.nl.

